

XN-0078 (2008/09/19)

ساختن - اولین گاز - کوانتمی ی شامل - ملکول‌ها ی قطبی

برا ی اولین بار یک گاز - کوانتمی از ملکول‌ها یعنی ساخته اند که دوقطبی ی الکتریکی دارند [1]. پیش از این با ملکول‌ها ی غیرقطبی گاز - کوانتمی ساخته بودند. گاز - کوانتمی گازی سرد است که در آن فاصله ی ملکول‌ها از هم از طولی موج - دُبرُی [2] یشان کمتر است و به این ترتیب پدیده‌ها ی کوانتمی مهم می‌شوند. برا ی ساختن - این گاز با مخلوط ی از اتم‌ها ی پتاسیم و روپیدیم شروع کردند. این‌ها را با استفاده از یک باریکه ی لیزر محصور کردند و در یک میدان - مغناطیسی گذاشتند که بین - اتم‌ها ی پتاسیم و روپیدیم پیوندی ضعیف می‌سازد و به این ترتیب ملکول‌ها یعنی قطبی به دست می‌آید که هر یک شامل - یک اتم - پتاسیم و یک اتم - روپیدیم است. اما این ملکول‌ها بزرگ‌اند و درجه‌ها ی آزادی ی دورانی و ارتعاشی یشان بسیار برانگیخته است. مشکل - اساسی این بوده که وقتی می‌خواهند این ملکول‌ها را به تراز - پایه ببرند، انرژی ی آزادشده آن‌ها را گرم می‌کنند. در کار - اخیر، برا ی این که چنین نشود به ملکول‌ها لیزر - فروسرخ نزدیک با دو طولی موج - خاص می‌تابانند، که باعث می‌شود انرژی ی اضافی به شکل - فتوون‌ها ی فروسرخ بیرون بروند. به این ترتیب یک گاز - کوانتمی با دما ی 350 nK و چگالی ی $10^{12} \text{ ملکول بر سانتی متر}^3$ مکعب به دست آمد. دوقطبی ی الکتریکی ی هر یک از ملکول‌ها ی این گاز $D = 0.566$ است، که حدودان یک سه‌وم - دوقطبی ی الکتریکی ی آب است. (هر D برابر esu cm^{-18} است.)

[1] Scienceexpress 10.1126/science.1163861

[2] de Broglie